

- Naqif müəllim, Vətən müharibəsində tarixi Zəfərimizin yaratdığı reallıqlar Azərbaycanla dost ölkələrə bütün sahələrdə əməkdaşlığı daha da dərinləşdirməyə çağırışlar edir. Dünyamızdan bu günümüzdə baxdıqda qardaş Türkiyə ilə əlaqələrimizi necə xarakterizə edərdiniz?

- Türkiyə Cümhuriyyəti Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyan ilk dövlətdir. Türkiyə Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra daim yanımızda olan, dəstəyini əsirgəməyən və istənilən platformada dəstək olmağa çalışan qardaş, dost ölkədir. Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri hazırda müttəfiqlik səviyyəsindədir. Ölkələrimiz arasında yalnız siyasi, hərbi, mədəni deyil, iqtisadi əlaqələrin də dərinləşdirilməsi prioritetdir və ikitərəfli dövrüyyənin artırılması üçün hökumətlərarası komissiyalar fəaliyyət göstərməkdədirlər.

44 günlük Vətən müharibəsində Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilk gündən Azərbaycanın yanında olduqlarını və dəstək verəcəklərini bəyan etdi. Türkiyənin bütün rəsmilərinin, sadəcə vətəndaşlarının qəlbi hər saniyə Azərbaycanla bir döyündü və 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycanı tək qoymadılar. Azərbaycan qardaş Türkiyənin bu münasibətini, dəstəyini, qardaşlığını heç zaman unutmayacaq. Vətən müharibəsində əldə edilən Zəfərdə Türkiyədən aldığımız mənəvi və siyasi dəstəyin rolu böyük oldu. Eyni zamanda, hərbi sahədə təcrübə mübadiləsi aparıldı, hərbiçilərimizin bilik və bacarıqlarının artırılmasında Türkiyə hərbiçilərinin böyük rolu oldu.

İkinci Qarabağ müharibəsində tarixi Qələbəmizdən sonra dekabrın 10-da keçirilən Zəfər Paradında Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan iştirak etdi. Bu parad, Türkiyə Prezidentinin Azərbaycan Prezidentinin yanında olması dünyaya bir mesaj oldu. Bu Zəfər Paradında növbəti görüşün Şuşada keçirilməsi ilə bağlı razılıq əldə olundu. Şuşada keçirilən görüşlər, Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması isə Azərbaycan və Türkiyə münasibətlərində yeni səhifə açdı. Azərbaycanla Türkiyə arasında həm hərbi, həm iqtisadi sahədə müttəfiqliyin rəsmiləşdirilməsinin şahidi olduq. İki dost, qardaş ölkə müttəfiqliklərini dünyaya bəyan etdilər. Bu Bəyannamə Azərbaycan və Türkiyə münasibətlərinin gələcəyini müəyyənləşdirən bir sənəddir. Azərbaycanın zəfərinin əsas simvolu olan mədəniyyət paytaxtımız Şuşada hər iki Prezidentin imzaladığı sənəd bu dövlətlərin həmişə birlikdə olacaqlarını, birlikdə mübarizə aparaçaqlarını, Türkiyə və Azərbaycan qardaşlığının daimi və əbədi olacağını təsdiqləyən və möhürləyən tarixi hadisə oldu.

- Ölkələr arasında əlaqələrin inkişafında hakim partiyaların rolunu nəzərə alsaq Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Türkiyənin hakim Ədalət və İnkişaf Partiyası arasında əməkdaşlığı necə dəyərləndirirsiniz? Şuşa Bəyannaməsindən irəli gələn vəzifələrin icrasına hakim partiyaların töhfələri barədə fikirlərinizi bilmək maraqlı olardı. Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyasının Gəncədə birgə təşkil etdikləri konfrans hansı çağırışları özündə ehtiva edir?

Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan dostluğu gündən-günə möhkəmlənir, sevincimiz, kədərimiz birdir

Milli Məclisin deputatı Naqif Həmzəyevin yap.org.az-a müsahibəsi

- Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri bütün sahələrdə olduğu kimi, hakim partiyalar arasında da yüksələn xətlə inkişaf edir. Artıq Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyası arasında münasibətlərin yeni dövrü başlayıb. Yeni Azərbaycan Partiyasının 2021-ci il martın 5-də keçirilən VII qurultayında qəbul olunan qərarlar, yeni Nizamnamə və formalaşan yeni tərkib, həmçinin Ədalət və İnkişaf Partiyasında yeniliklər bu əməkdaşlığı daha da irəli aparmaq üçün mühüm şərait yaradır. Qarşılıqlı səfərlər əlaqələrin yeni istiqamətlər üzrə inkişafında əhəmiyyətli rol oynayır. Eyni zamanda, Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iyunun 2-də Ankarada səfərdə olarkən əməkdaşlığa dair imzalanan niyyət protokoluna əsasən Şuşa Bəyannaməsindən irəli gələn vəzifələrin icrası və perspektivlərlə bağlı konfransın keçirilməsi qərarına gəlinmişdir.

Bu tədbirdən əvvəl COVID-19-la mübarizə tədbirlərinin tələblərinə uyğun olaraq iki dəfə videoformatda konfrans keçirilmişdir. Növbəti konfransın 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində erməni vəhşiliklərinə şahidlik edən Gəncədə keçirilməsi qərara alınmışdır. Ümumiyyətlə, Türkiyənin hakim Ədalət və İnkişaf Partiyası (AKP) Sədrinin birinci müavini Numan Kurtulmuşun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfəri çox məhsuldar və uğurlu keçdi. Prezident İlham Əliyevin Türkiyə nümayəndə heyətini qəbul etməsi, həmçinin digər səviyyələrdə keçirilən görüşlər Azərbaycanla Türkiyə, hakim partiyalar arasında əlaqələrin inkişaf səviyyəsinə işıq salmaqla yanaşı, əməkdaşlığın daha da dərinləşdirilməsi üçün mövcud potensialın araşdırılmasına geniş imkanlar yaratdı. Gəncə şəhərində keçirilən konfransda da bu məsələlər ətrafında müzakirələr aparıldı. "Şuşa Bəyannaməsi: milli-mənəvi dəyərlərimizə sadiqlik və gələcək əməkdaşlıq üçün yeni çağırışlar" mövzusunda konfransda çıxış edən həm Azərbaycan, həm də Türkiyə tərəfdən məruzəçilər məhz Şuşa Bəyannaməsinin önəmindən, əhəmiyyətindən geniş bəhs etdilər. Bu sənədin müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığa yol açdığı əsaslı şəkildə diqqətə çatdırıldı. Həmçinin Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin inkişaf etdirilməsi üçün bu Bəyannamədən irəli gələn məsələlərin tezliklə öz həllinin tapacağına əminlik ifadə olundu. Ümumilikdə konfransın mövzusu özündə bütün məqamları, çağırışları, mesajları ehtiva edir.

Türkiyə nümayəndə heyəti Gəncədə olarkən 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Ermənistanın hərbi cinayətləri nəticəsində dağıdılmış əraziləri ziyarət etdilər. Bir sözlə, bu səfər YAP ilə AKP Partiyası arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsi və perspektivlərin müzakirəsi, Vətən müharibəsi ilə bağlı həqiqətlərin təbliği üçün çox mühüm im-

kanlar yaratdı. Yaxın gələcəkdə də belə qarşılıqlı səfərlər olacaq, tədbirlər keçiriləcək, iki dost, qardaş ölkənin hakim partiyaları arasında təcrübə mübadiləsi genişləndiriləcək.

- Azərbaycan irəli sürdüyü təşəbbüsləri, qəbul etdiyi qərarları ilə daim regionda və dünyada yeni əməkdaşlıq formatlarının yaranmasına, təhlükəsizliyin, dayanıqlı sülhün təmin olunmasına xidmət edir. Azərbaycan tərəfinin təşəbbüsü ilə gerçəkləşən Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan parlament sədrlərinin birgə toplantısı və qəbul olunan Bakı Bəyannaməsi hansı perspektivləri vəd edir?

- Yeni reallıqlara uyğun davamlı addımların atıldığı hazırkı dövrdə Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan parlament sədrlərinin də Bakı şəhərində toplantısının keçirilməsi və Bakı Bəyannaməsinin imzalanması olduqca əhəmiyyətlidir. Bu görüş üç ölkə arasında mövcud olan birliyi nümayiş etdirir. Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan arasında qardaşlıq əlaqələri mövcuddur. Həm Türkiyə, həm də Pakistan Vətən müharibəsinin ilk anlarından Azərbaycana dəstəklərini ifadə etdilər. Parlament diplomatiyası münasibətlərin qurulması və Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması məsələsinə mühüm töhfə verir. Biz müharibədə qazandığımız Zəfəri diplomatik masada da Zəfərə çevirə bilməyəcəyik.

Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan parlament sədrlərinin rəhbərliyi ilə nümayəndə heyətləri işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə, xüsusilə Qarabağın döyünən ürəyi Şuşa şəhərində oldular. Onların bu səfəri, Şuşadan səsləndirdikləri mesajlar dünya ictimaiyyətinin diqqətində oldu. Üç dost, qardaş ölkənin parlament sədrlərinin toplantısının sonunda qəbul olunan Bakı Bəyannaməsi əməkdaşlığın inkişafına geniş imkanlar açır. Regionda sülhün, təhlükəsizliyin dayanıqlığının təmin olunmasına töhfələr verilməsi əsas hədəflər sırasındadır. Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan birliyi, həmrəyliyi, dostluğunun daha da möhkəmləndirilməsi üçün Bakı Bəyannaməsi çox əhəmiyyətlidir.

-Azərbaycan və Pakistan parlamentləri arasında imzalanan Anlaşma Memorandumu iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafına hansı yenilikləri əlavə edəcək?

- Azərbaycan və Pakistan parlamentləri arasında imzalanan Anlaşma Memorandumu iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafına çox böyük töhfələr verəcək. Qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycan parlament diplomatiyasından çox uğurla bəhrələnir. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin qarşımıza qoyduğu vəzifələrə nail olmaq, məqsədlərə çatmaq üçün məhz parlament diplomatiyasının yaratdığı imkanlardan istifadə edirik. İkitərəfli çərçivədə əlaqələrin

inkişafı əməkdaşlığın coğrafiyasının gələcəkdə genişlənməsinə stimül olacaq.

-Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan birliyi, həmrəyliyi dost Türkiyədə baş verən yangının və onun fəsadlarının aradan qaldırılmasına dəstəkdə də öz aydın ifadəsini tapır. Bununla bağlı fikirlərinizi bilmək istərdik...